

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
★
Commerical Printing of
All Kinds

VOL. XXXVII.—LETO XXXVII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), OCTOBER 20, 1954

ŠTEVILKA (NUMBER) 201

Bogati še
bogatejši!

Z znižanjem davkov se je okolištil v prvi vrsti ameriški velekapital. Poslovni svet se ne pohvali s sedanjem stanjem. Npr. prave trgovine, ni pravih odjemalcev, tudi za tovarne ne. Kljub temu pa velepodjetja, ki so se okolištila z znižanjem davkov, kljub manjši prodaji, izkazujejo večje dobičke.

Clevelandsko podjetje Thompson Products Co. izkazuje za prvih devet mesecev letošnjega leta čistega dobička \$8,812,107; na delnico bo odpadlo \$6.49. Lansko leto je isto podjetje za isti čas izkazalo le \$7,463,109 čistega dobička in je prišlo na delnico le \$5.51. Leto 1953 se je označevalo kot višek prosperitete!

Isto je z ameriško kemično industrijo. Največje podjetje v tej stroki, E. I. du Pont de Nemours Co., enako objavlja, da je bila prodaja manjša, dobički pa večji. Prodaja se je znižala z lanskim letom celo za osem odstotkov. Kljub temu pa je prišlo leto na posamezno delnico \$4.74, dočim se je izplačalo na delnico v letu najvišje obče prosperitete le \$3.62.

Žalostna obletnica

Dne 20. oktobra 1944 je prišlo ob pol treh popoldne v Clevelandu na E. 62 Street, prav v srcu stare slovenske naselbine ob St. Clair Ave., do strahovite eksplozije plina, ki je povzročila pravo razdejavanje na vse strani. Skupno je bilo porušeni 87 hiš, trgovin in tovarn. 131 ljudi je bilo ubitih, okrog 400 pa ranjenih. Bili so to po večini delavci in pisarniški uslužbenci East Ohio Gas Co. Vročina, povzročena po eksploziji, je bila taka, da so telefonski dražgovi goreli kakor žveplenke, da so tiči na nebu popadali na tla omamljeni in da je gorel celo tlak. Mnogi prebivalci tega okraja so takrat sklenili, da se ne povrnejo več na staro mesto. Prizadeti kraj je bil podoben bolj pokopališču, kakor pa človeškemu bivališču. Danes o katastrofi ni več sledu in ves kompleks tega kraja, ki je bil prizadet po eksploziji, je zopet pozidan. Celu lepše kot je bil popreje.

Sproščena razdiralna plinska sila je delovala takrat z močjo 25 milijonov konjskih sil, enako energiji, ki jo producira vse elektrarne v Ameriki vzhodno od veletoke Mississippi.

FRANCOZI OB NOVO POSTOJANKO

NEW DELHI, 19. oktobra—Danes je bil podpisan sporazum med francoskimi predstavniki in vlado Nehruja, da se ostanki francoskih kolonij v Indiji priključijo k Indiji Nehruja. Francozi so imeli nekaj pokrajin, skupno s 325,000 prebivalstva, katere so smatrali za svoje kolonije. Že dalje časa je šlo v Indiji za politično agitacijo, da ta francoska posest pride nazaj v skupno domovino Indijo Nehruja. Domačini so s 170 proti osmim glasovom, razumljivo po svojih odposlancih, sprejeli resolucijo, da naj pridejo pod vlado Nehruja. Ta resolucija je bila sedaj uradno potrjena in kos francoskega kolonialnega imperija je zopet odpadel.

PRVI SNEG V OHIO

V okolici Talmadge je zapadel ob državni cesti 261 prvi sneg. Posebnost je ta, da je isti čas okrog in okrog le deževalo.

ČIANG KAJŠEK HOČE POGODBO Z ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI

WASHINGTON, 19. oktobra—Po povratku ameriškega državnega podtajnika Robertsona iz Formoze, kjer je imel tridnevne konference s Čiang Kajšekom, se je javilo iz državnega tajništva, da se je zamotan položaj Formoze nekoliko razčistil. Čiang Kajšek se je udal, da ne bo brez potrebe, torej ne preko mej samoobrambe, napadal celinske Kitajske; za Formozo pa zahteva, da bi Amerika z njim sklenila formalno varnostno pogodbo, da torej ena pogodbenica jamči drugi pogodbenici, da ji pride na pomoč, če bi bila napadena. Samo ob sebi je razumljivo, da bi taka pogodba, če bi do nje prišlo, bila v korist le Čiang Kajšku. Ni namreč pričakovati, da bi Čiang Kajšek pomagal Ameriki, če bi bila ta napadena.

Podtajnik Robertson je prinesel s seboj osebno pismo Čiang Kajškega, ki ga je ta naslovil na predsednika Eisenhowerja. Čiang Kajšek želi, da bi se varnostna pogodba razširila izven Formoze tudi na tista otočja, ki jih ima sedaj še Čiang Kajšek pod upravo.

V razgovorih med podtajnikom Robertsonom in Čiang Kajšekom je šlo za ameriške očitke Čiang Kajšku, da je šel v svojih bombnih napadih na celinsko Kitajsko predaleč. Na Formozo je posebna ameriška vojaška misija, ki skrbi za to, kako se uporablja ameriška pomoč Formozi. V glavnem gre za oborožitev Čiang Kajškove vojske. Washington in Čiang Kajšek sta dogovorjena, da Čiang Kajšek uporabi ameriško pomoč le v ta namen, da doma vzdrži red in mir, na zunan pa da se brani, toda le v samoobrambi. Ne sme pa napadati. Po izjavi Robertsona se je Čiang Kajšek obvezal, da ne bo napadal Kitajske, da se bo držal mej samoobrambe; obratno pa sedaj zahteva, da Združene države sklenejo z njim posebno varnostno pogodbo in to za več let, podobno oni, ki so jo sklenile z Južno Korejo. V Washingtonu se trdi, da gre za spor med državnim tajništvom in vojaškim poveljstvom. Zadržanje, da je za sedanje vojaške akcije Čiang Kajškega, državno tajništvo pa proti.

V letu 1930 je bilo največ vlovov v ameriške banke. V naslednjih letih je nastalo neko zatijše. Po letu 1951 pa so bili bančni vlovovi zopet vedno bolj pogostni. Letošnje leto pa kaže nek višek. Leta 1951 je bilo 103, leta 1952 128, leta 1953 215, v dosedanjih mesecih leta 1954 pa že 271 bančnih vlovov. Zanimivo je pri tem, da pri teh novih bančnih vlovih ne gre za kake organizirane tolpe, marveč za posameznike, ali dva do tri v skupini, med katerimi so često tudi ženske. Druga zanimivost je ta, da se večina bančnih vlovov izvrši pri belem dnevu. Ali je ozadje brezposelnost, padec morale, ko tudi sicer kriminal narašča?

V banke vlamljajo

WASHINGTON, 19. oktobra—V Sovjetski zvezi se nahajata na študijskem potovanju, ki bo trajalo deset dni, dva demokratska politika. Prvi je Laurie Battle iz Alabame, drugi je O. Fisher iz Texasa. Ko sta zaprosila pri ruskem konzulatu za potno dovoljenje, jima je bilo v nekaj dneh izdano. Oba turista poročata iz Sovjetske zveze, da potujeta okrog, tudi po industrijskih središčih, brez vsakega spremstva in nadzorstva. Poslanec Battle je član

RUSIJA VABI TURISTE

WASHINGTON, 19. oktobra—V Sovjetski zvezi se nahajata na študijskem potovanju, ki bo trajalo deset dni, dva demokratska politika. Prvi je Laurie Battle iz Alabame, drugi je O. Fisher iz Texasa. Ko sta zaprosila pri ruskem konzulatu za potno dovoljenje, jima je bilo v nekaj dneh izdano. Oba turista poročata iz Sovjetske zveze, da potujeta okrog, tudi po industrijskih središčih, brez vsakega spremstva in nadzorstva. Poslanec Battle je član

zunanje-političnega odbora spodnje zbornice in bo po svojem povratku iz Sovjetske zveze postal temu odboru poročilo o svojih vtisih, ki jih je dobil v komunistični Rusiji. Fisher se bo ustavil po povratku iz Rusije v zapadni Evropi, predvsem v Zpadni Nemčiji in v Franciji ter bo podal poročilo o svojih vtisih vojaškemu odboru spodnje zbornice. Fisher je kot poslanec iz Texasa v spodnji zbornici že 12 let in je za letošnje volitve dobil ponovno nominacijo.

"INDIANS" V CLEVELANDU.

"INDIANS" V INDIJI

"Indians" v Clevelandu je znano športno društvo, ki poklicno goji baseball. Indija je veliki polotok, in prebivalci tega polotoka bi se angleško imenovali Indians. Na tem polotoku sta dve državi; Muslimanski Pakistan in prava Indija, znana tudi kot Indija Nehruja. Pakistanci in Indijci so v sporu. Gre za plemo, za verstvo, za politiko. V politiki je jedro spora provinca Kašmir—ali naj bo ta sestavni del Pakistana ali pa Indije. Tako Pakistan, kakor Indija hočeta imeti veliko veljavo v svetu.

Indija Nehruja je številčno močnejša od Pakistana. Ima okrog 360 milijonov ljudi; pa tudi Pakistan jih ima 75 do 80 milijonov. Pakistanci so zelo ponosni narod.

Predsednik vlade Pakistana Mohammed Ali se nahaja v Ameriki. Star je 45 let, je bil že popreje poslanik Pakistana v Ameriki, doma se je dvignil do finančnega ministra in končno do predsednika vlade. Ko je bil v Ameriki, se je zelo zanimal za ameriški šport.

Clevelandski športniki "Indians" so bili v odločilni tekmi s športniki "Giants" iz New Yorka hudo tepeni: takrat, ko so igrali v New Yorku, pa tudi takrat, ko so z njimi igrali na domačem igrišču v Clevelandu.

Mohammed Ali je poraz "Indians" tako kvitiral, da ga je uporabil proti Indiji Nehruja, ki da se morda preveč baha s svojim vodstvom. V besedni igri je dejal:

"Porazi Indians dokazujejo, da je svet Indians previsoko cenil."

Trst in Rim

RIM, 20. oktobra—Predsednik italijanske vlade Mario Scelba je dobil tudi v spodnji zbornici zaupnico, ko je šlo za potrditev sporazuma glede Trsta. Glasovanje je šlo strogo po strankarski liniji. Vladina koalicija je bila za sporazum; opozicija, v glavnem komunisti, monarhisti in fašisti, proti. Glasovanje je izpadlo—295 za sporazum, 265 proti sporazumu.

Vile rojenice



Tetica štokljka se je oglasila pri Mr. in Mrs. Jack Zeleznik in jima pustila krepkega sinčka-prvorojenca. Tako sta postala Mr. in Mrs. Jack Zeleznik iz 1075 E. 68 St. prvi starci oče in stara mama, Mr. Harold Schultz iz E. 68 St. pa četrti stari oče.

Glasbena Matica
PODA OPERO
"MIGNON"
v
nedeljo, 7. nov. 1954
ob 3.30 pop.
v SLOV. NAR. DOMU,
St. Clair Ave.
Vstop:
\$1.00; \$1.50; \$2.00; \$3.00
vsi sedeži rezervirani

Republikanci se bojijo pri volitvah v mesecu novembru najhujšega

ZDI SE, DA JIH ČAKA OBČUTEN PORAZ V OBEH ZBORNICAH KONGRESA

WASHINGTON, 19. oktobra—Najnovejša napoved, kako bodo izšle novembarske volitve, je ta, da bodo dobili demokratke najmanj štiri senatorje več, v spodnji zbornici pa najmanj 55 poslancev več. Razpolagali bi tako z zadostno delovno večino v obeh zakonodajnih telesih. Ko gre za demokratske senatorje, se pri gornjem računu računa celo z možnostjo, da dobijo republikanci svojega senatorja tudi v državi Ohio v osebi Benderja, ki kandidira proti Burkeju.

Dopušča pa se tudi možnost, da bodo imeli demokratke v spodnji zbornici celo 79 več poslancev.

Razmerje v kongresu je sedaj in bi bilo po volitvah takole:

Demokratke imajo sedaj v senatu 46 senatorjev, po volitvah naj bi jih imeli 50.

Republikanci imajo sedaj v senatu 49 senatorjev, po volitvah naj bi jih imeli 45. (V senatu je eden neodvisni, to je senator Morse iz Oregona, ki gre često z demokratki.)

V spodnji zbornici imajo sedaj demokratke 212 poslancev, po volitvah naj bi jih imeli 245 do 257. Republikanci imajo sedaj 218 poslancev, po volitvah naj bi jih imeli le 178 do 190. Nastal bo tako položaj, da bo v Beli hiši republikanec Eisenhower, v kongresu pa delazmožna demokratska večina.

V Clevelandu in Ohio so politiki zaskrbljeni. Ta skrb ni toliko politična, kolikor družabna. V Clevelandu se vrši proces zoper zdravnika dr. Samuela Sheppard, ki je obtožen, da je dne 4. julija zgodaj zjutraj umoril svojo ženo Marilyn. Proces je potegnil vso javnost za seboj. Glavno časopisje mu posveča več pozornosti, kot pa vsem drugim političnim dogodkom. Proces se bo zavlekel gotovo do drugega novembra in se bo po vsej verjetnosti vršila razprava tudi na sam dan volitev dne 2. novembra. Kako odvrtni volilstvo od procesa in ga zainteresirati za politiko, za volitve, o tem si politiki belijo glave.

Gospodarski faktorji in volitve
Gornja napoved o uspehih letošnjih volitev se naslanja čisto na gospodarska vprašanja. Ta pa so najvažnejša. Predvsem gre za vprašanje brezposelnosti, ki je v Ameriki občutna. Dohodki povprečnega človeka so pod republikansko administracijo občutljivo padli. Ne gre samo za zmanjšane dohodke pri kmetih in poljedelcih, marveč tudi za zmanjšane dohodke pri kemih in poljskih delavcih. Je notranje povsem logično in razumljivo, da se tak prizadeti volilec, ki je občuten pri svojem žepu, obrne zoper politično stranko, ki je na oblasti.

Republikanci imajo politično smolo. Izjava obrambnega tajnika Charlesa Wilsona o psu v pasji hišici, ki nič ne dela pa ga je treba hraniti, katero primeroma je uporabil za brezposelnost, in o lovskemu psu, ki si zna sam služiti svoj kruh, je škodovala republikanski stranki bolj, kakor si sama misli. Demokratska stranka agitira z ozadjem te izjave, ki je čisto kapitalistično, po vsem ameriškem severozapadu, ki se je smatral do sedaj za repu-

blikansko trdnjavo. Šanse za demokratsko stranko so dobre. Kakor nalašč pred volitvami je prišel na dan umazan slučaj republikanskega poslanca iz države Ntah, Stringfellowa. Ta se je delal junaka v zadnji svetovni vojni; na podlagi vojaških raziskovanj pa se je dognalo, da je ugnjal navadni "bluff." Poslanec Stringfellow, ki je letos zopet kandidiral v prvem volilnem okrožju države Utah, je svojo kandidaturo sicer umaknil, ker pa je bil po republikancih kovan v nebesa in je sedaj razgaljen, je vrgel na republikansko stranko in njeno vodstvo čudno luč.

Eisenhower bo malo agitiral
WASHINGTON, 20. oktobra—Predsednik Eisenhower je odpotoval danes zjutraj z letalom v New York. V državi New York bo imel dva govora, nato pa še v državi Connecticut. V New Yorku si od prihoda Eisenhower obeta za sebe mnogo, republikanski kandidat za gubernerja, Irving M. Ives, ki kandidira proti demokratu Averell Harrimanu.

Špekulacija s kavo
NEW YORK, 19. oktobra—Posamezne veletrgovine s kavo na debelo, kot na primer Hills Bros. Co., so zopet znižale cene kavi, za enkrat v prodaji na debelo pri lanskega in letošnjega leta belo. Pri nenadnem porastu cen ni šlo za pošteno trgovsko konkurenco, tudi ne za pomanjkanje blaga. V ozadju so bile nerednosti, tudi na newyorški borzi za kavo. Po volitvah se bo kongres s tem vprašanjem posebej bavil. Izvedel bo strogo preiskavo in dal borzo s kavo, kakor veletrgovino s kavo, pod posebno nadzorstvo. V kolikor je šlo za dosedanje preiskave, so te ugotovile, da so Amerikanci samo v času od januarja do konca avgusta letošnjega leta plačali \$293,000,000 preveč za kavo.

STARA 103 LETA—POD NOŽ

V Maysville, Ky., živi Sallie Bullock, ki je dopolnila 103 leta svoje starosti. Ko je praznovala rojstni dan, ji je v kopalnici nje-nega doma nesrečno spodrsnilo in je dobila poškodbe v boku. Morala je na operacijo, katero je srečno prestala. Gre v mestu Maysville za najstarejšo žensko, ki je bila v tej starosti uspešno operirana.

Z obiska v domovini

Poznana Mr. in Mrs. Michael Telich sta se vrnila po paryesečnem obisku stare domovine. Obiskala sta rojstni kraj Mr. Telicha v Loški dolini in druge zanimive kraje po Sloveniji.

Zadnje vesti

Lepo, četudi hladno vreme napoveduje washingtonska vremenska napoved za ves severozapad. Temperatura dneva bo 50 do 60 stopinj. Clevelandska vremenska napoved pa napoveduje hladno vreme, deloma oblačno, brez dežja, z najvišjo temperaturo dneva 55 stopinj in najnižjo 36 stopinj.

V procesu zoper zdravnika Sheppard je še vedno spor kako sestaviti poroto, zoper katero ne bo z nobene strani ugovorov. Do sedaj so izbrani trije porotniki. Danes dopoldne se razprava po 9. uri obnovi z istim dnevnim redom—zbiranjem porotnikov.

Včeraj je prišlo v kraju Burton v Geauga okraju do karambola med motorciklistom in avtomobilistom. 20-letni Lee Eggleston iz Burtona je imel na svojem motornem kolesu spremljevalca. Do karambola je šofirala 60-letna Margaret Layton iz Lorain Rd., N. Olmsted, zadel v motorno kolo. Voznik na motornem kolesu je bil na mestu ubit, njegov spremljevalec pa je štiri ure kasneje umrl v bolnici.

V Veliki Britaniji traja kriza v pristaniščih dalje. Se celo širi na druga pristanišča. Na stavki je 38,000 pristaniških delavcev. Verjetno bo tekom današnjega dne poseglo vmes vojaštvo. Londonski in drugi britanski trgovci z živili pa si pomagajo na ta način, da z letali prevažajo živila iz Evrope.

Cilj svojega prihoda v Peking na Kitajskem je predsednik indijske vlade Nehru označil s temi besedami: Kitajska in Indija imate skupno mejo, ki je dolga 1,800 milj. Ste torej sosedni in navezani na dobre razmere med obema državama. Te je še poglobiti. Z kitajsko vlado se bom razgovarjal o vseh mednarodnih glavnih vprašanjih.

Med Veliko Britanijo in Egiptom je bil podpisan dokončni sporazum, da se vse britanske čete v času 20 mesecev umaknejo iz zone ob Sueškem prekopu. V Egiptu so ob tej priliki priredili velike svečanosti.

V Parizu sta se včeraj pogovarjala skoraj šest ur predsednik francoske vlade Mendes France in nemški kancelar Konrad Adenauer. Najprej je šlo za vprašanje province Posarje. Ali mednarodna ali samo francoska kontrola. O tej prvi konferenci se je kasneje javilo le to, da so bili doseženi gotovi uspehi in da je optimistično razpoloženje upravičeno. Danes bo v razprave posegel tudi ameriški državni tajnik John Foster Dulles.

Gospodinjski odsek A.J.C.

V četrtek zvečer se vrši redna seja Gospodinjkega odseka Ameriške jugoslovanske centra na Recher Ave. Pričetek ob 7.30 uri. Seja je zelo važna radi večerji, ki jo odsek priredi, in ukrepalo se bo o drugih zadevah. Prosi se vse članice, da pridejo.

